

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 11, marzec 2025 15:23

Ewelina Kocemba

Odslony: 2032

Brak miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, przeciągające się procedury sądowe i niedostateczne wsparcie dla rodzin zastępczych to tylko niektóre z problemów, które poruszono podczas debaty "Piecza zastępcza – wyzwania i potrzeby stojące przed samorządem lokalnym". Wydarzenie odbyło się 4 marca 2025 roku w Mikołajkach, w ramach X Europejskiego Kongresu Samorządów. Eksperti i praktycy systemu pieczy zastępczej omawiali propozycje reform, które mogłyby usprawnić funkcjonowanie tej formy opieki nad dziećmi.

Kryzys pieczy zastępczej w liczbach

Obecnie w Polsce poza rodziną biologiczną wychowuje się ponad 77 tysięcy dzieci. Jednocześnie blisko 1,5 tys. dzieci czeka na bezpieczny dom, ponieważ brakuje miejsc zarówno w rodzinach zastępczych, jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Problemem są także długotrwałe procedury sądowe oraz niewystarczające wsparcie finansowe i psychologiczne dla opiekunów zastępczych.

Samorządy robią bardzo dużo, by zabezpieczyć potrzeby dzieci ze swojego powiatu, a zaraz zaczną robić jeszcze więcej, więc ten smok samorządowy się przebudza, otwiera na budowanie takiego systemu pieczy zastępczej, który zapewni bezpieczne miejsce do życia każdemu dziecku. To ogromny wysiłek, który należy wspierać zarówno przepisami prawa, jak i finansowaniem. Jednak system tworzą ludzie i to od ich zaangażowania, współpracy i determinacji wiele zależy – mówił moderator dyskusji Bartłomiej Jojczyk, prezes Fundacji Dobrych Inicjatyw.

Lokalne inicjatywy na rzecz dzieci

Podczas debaty wskazano, że niektóre samorządy podejmują już konkretne działania na rzecz poprawy sytuacji. Przykładem może być miasto Opole, które w ciągu najbliższych czterech lat zamierza przeznaczyć 40 mln zł na rozwój systemu pieczy zastępczej. Planowane inwestycje obejmują budowę dwóch nowych rodzinnych domów dziecka, 20 mieszkań treningowych dla usamodzielniającej się młodzieży oraz dodatkowe wsparcie dla rodzin zastępczych.

Wyzwania systemowe i proceduralne

Eksperti zwracali uwagę na konieczność usprawnienia procedur sądowych dotyczących umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Obecnie procesy te są przewlekłe i skomplikowane, co prowadzi do destabilizacji życia dzieci. Istotnym problemem jest także brak wystarczającej liczby koordynatorów pieczy zastępczej oraz asystentów rodzin, co dodatkowo obciąża funkcjonujący system. Podkreślano również, że problemem jest wypalenie zawodowe rodziców zastępczych. Zdaniem uczestników, niezbędne jest zwiększenie wsparcia psychologicznego i finansowego, aby zachęcić nowe osoby do podjęcia tej odpowiedzialnej roli. Ponadto wprowadzenie centrów wytchnieniowych oraz systemu urlopów dla rodzin zastępczych mogłoby znacząco poprawić sytuację.

Kto może zostać rodzicem zastępczym?

Brak wystarczającej liczby kandydatów na rodziny zastępcze jest jednym z głównych wyzwań. Joanna Luberadzka-Gruca z Fundacji Polki Mogą Wszystko zaznaczyła, że kryzys pieczy rodzinnej wynika także z ogólnego kryzysu rodziny jako instytucji. Wskazała na badania CBOS, według których 57% Polaków ma mniej dzieci, niż by chciało, co może być potencjalnym kierunkiem poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych.

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 11, marzec 2025 15:23

Ewelina Kocemba

Odłony: 2032

Prawdopodobnie te osoby się nie zdecydują od razu na przyjęcie dwójki, czy kilkorga dzieci, ale warto zacząć choćby od jednego dziecka, a potem rozwijać współpracę z taką rodziną tak, by zechciała zostać rodziną zawodową - podkreślała.

Reforma systemu pieczy zastępczej

Przedstawiciel Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Michał Guć zapowiedział konkretne zmiany w systemie. Nowe regulacje mają obejmować:

- Zmiany w finansowaniu pieczy zastępczej przez gminy, aby zachęcić je do wspierania rodzin biologicznych.
- Wzmocnienie roli asystenta rodziny w celu zapobiegania konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.
- Poprawę warunków zatrudnienia i wynagrodzenia dla rodzin zastępczych.
- Lepsze skoordynowanie współpracy między samorządami a instytucjami pieczy zastępczej.
- Wsparcie procesu usamodzielniania wychowanków już od 16. roku życia.

Wspólna odpowiedzialność za dzieci

Eksperci zgodzili się, że kluczowe dla poprawy sytuacji dzieci w pieczy zastępczej jest lepsze skoordynowanie działań sądów rodzinnych, gmin i powiatów. Brak komunikacji między tymi instytucjami skutkuje niewystarczającym wsparciem dla rodzin, a w konsekwencji kierowaniem dzieci do pieczy zastępczej zamiast pomaganiem ich rodzinom biologicznym.

Debata wskazała, że temat pieczy zastępczej wymaga pilnych reform i wspólnej pracy rządu, samorządów i organizacji społecznych. Wprowadzenie zapowiadanych zmian może znacząco poprawić jakość życia dzieci pozostających poza rodzinami biologicznymi i zapewnić im stabilne, bezpieczne środowisko do dorastania.